

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Сергій ОКОВИТИЙ
“ ” 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Наталія ГУК
“ ” 2024 р.

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

рівень вищої освіти	другого (магістерського)
спеціальність	053 Психологія
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки

Схвалено:

вченою радою факультету психології та спеціальної освіти
від 24.09.2024 р., протокол № 2

Голова Зоя БОНДАРЕНКО

м. Дніпро
2024

Укладачі програми:

1. д.психол.н., **Гальцева Т.О.**, завідувач кафедри загальної та соціальної психології;
2. к.психол.н., доц. **Диса О.В.**, доцент кафедри педагогічної та вікової психології;
3. к.психол.н., доц. **Ткаченко Н.В.**, доцент кафедри загальної та соціальної психології;
4. к.психол.н. **Донець О.І.**, доцент кафедри загальної та соціальної психології;
5. к.психол.н., доц. **Кутєпова-Бредун В.Ю.**, доцент кафедри загальної та соціальної психології.

Програма ухвалена на засіданні кафедр:
Кафедра загальної та соціальної психології
від 13.09.2024 р., протокол № 1

Завідувач кафедри загальної та соціальної психології

_____ (Т. Гальцева)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Кафедра педагогічної та вікової психології
від 07.09.2024 р., протокол № 1

Завідувач кафедри педагогічної та вікової психології

_____ (Н. Грисенко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету психології та спеціальної освіти
від 24.09.2024 р., протокол № 2

Голова НМРФ
_____ (О. Диса)
(підпис) (прізвище та ініціали)

I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів зі спеціальності 053 Психологія, що відповідає стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, затвердженої наказом МОН України від 24.04.2019 р. № 564, що атестація студента передбачає складання атестаційного екзамену. Стандарт закладу вищої освіти встановлює рівні опанування студентом відповідних блоків змістових модулів, які передбачають засвоєння таких дисциплін: ***Теоретико-методологічні проблеми психології, Пропедевтика психічних хвороб, Психологічна допомога у надзвичайних ситуаціях та Етнопсихологія.***

У результаті вивчення дисциплін фахівець повинен оволодіти:

Інтегральною компетентністю: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальними компетентностями:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальними (фаховими, предметними) компетентностями:

Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:

- СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
- СК2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.
- СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
- СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
- СК5. Здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти:

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Зміст підготовки здобувачів вищої освіти сформульований у термінах програмних результатів навчання за категоріями:

Знання та вміння:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Автономія і відповідальність:

ПР12. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань як в нормі, так і патології.

ПР13. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.

Атестаційний екзамен має на меті оцінити рівень усвідомлення студентами узагальненого об'єкта професійної діяльності психолога, який в освітньо-кваліфікаційній характеристиці магістра формулюється як психологічні аспекти діяльності і поведінки людини. Наявність у фахівця другого (магістерського) рівня вищої освіти уявлень про психологічні аспекти діяльності і поведінки людини перевіряється за допомогою відповідних питань з визначених дисциплін програми атестаційного екзамену з психології.

Зважаючи на те, що випускники закладу вищої освіти за кваліфікацією “Магістр” згідно з освітньо-професійною програмою можуть обіймати первинні посади згідно Класифікатора професій України ДК 003:2010 (1232, 1477, 148, 1483, 2310, 2351, 2446.2, 346), а також працювати у психотерапевтичних і психологічних консультативних службах; у центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, у дитячих центрах творчості і дозвілля, дитячих будинках, будинках пристарілих, інвалідів); на малих підприємствах, правоохоронних органах (установах ювенальної юстиції, колоніях, розподільниках), у службах порятунку, довіри, у військових організаціях, або продовжити освіту на третьому (освітньо-науковому) рівні для здобуття ступеня доктора філософії.

Також відповідно до змін і доповнень до професій України ДК 003:2010 (2445, 2445.1, 2445.2, 2412, 2412.1, 2429) внесеними наказом Міністерства економіки України від 25 жовтня 2021 року N 810 ([Зміна № 10](#)), випускники за другим (магістерським) рівнем вищої освіти можуть працювати на посадах: професіонали в галузі психології; наукові співробітники (психологія); психолог; практичний психолог (соціальна сфера); професіонали в галузі праці та зайнятості; професіолог; експерт-психолог судовий.

Програмою передбачена перевірка володіння магістрами системою базових понять та уявлень з курсів «Теоретико-методологічні проблеми психології», «Пропедевтика психічних хвороб», «Психологічна допомога у надзвичайних ситуаціях» та «Етнопсихологія».

II. ПЕРЕЛІК ТЕМ, З ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОЦІНЮВАННЯ

1. Теоретико-методологічні проблеми психології

Некласичний вектор у сучасній психології. Структурний підхід до дослідження особистості. Особливості некласичного підходу до дослідження особистості як культурного об'єкта і як суб'єкта самодетермінованої активності. Напрями некласичної трансформації психології: від пошуку знань до соціального конструктивізму; від монологізму до діалогізму; від детермінізму до самодетермінації; від потенціалізму до езистенціалізму. Загальна характеристика стану розвитку теорії. Основні припущення й принципи, на яких базуються дослідження структури особистості, та їх відбиття у різних моделях особистісних рис. Варіанти скорочення психометричної 16- факторної моделі Кеттелла. Емпіричний і теоретичний статус п'ятифакторної моделі особистісних рис і аспекти її критики. Загальна характеристика п'ятифакторної моделі особистості, шестифакторна модель. Емпіричний і теоретичний статус диспозиційних моделей особистісних рис як генералізованих нейропсихічних структур.

Психофізіологічні і біохімічні кореляти особистості та їх пояснювальний потенціал. Теорія сенситивності до підкріплення поведінки (RST) як приклад розвитку ідей генетичного підходу до дослідження структури особистості.

Дослідження саморегуляції особистості (контекстуалізовані моделі особистості). Когнітивно-адаптивна теорія пояснення зв'язку особистісних рис з особливостями сприйняття і переробки інформації людиною. Соціально-когнітивні теорії особистості: особистість у контексті ситуації. Когнітивно-афективна модель особистості. Модель архітектури особистості «знання і оцінювання». Когнітивно-експерієнціальна модель особистості.

Інтегративний підхід до дослідження особистісної ідентичності. Багатовимірна ієрархічна модель. Я-концепції. Самосвідомість як аспект дослідження особистісної ідентичності. Динамічні мотиваційні риси - «вікно в особистість». Упевненість у собі як ознака особистісної ідентичності. Особистість і процеси подолання стресу. Емоційний інтелект як динамічна риса, що визначає індивідуальну ідентичність.

Позитивні риси особистості (цінності-у-дії) та їх роль у забезпеченні психологічного благополуччя людини. Імплицитний підхід до дослідження особистості. Теорія позитивних цінностей та властивостей особистості, її виникнення. Роль позитивних емоцій у зумовленні формування позитивних цінностей та властивостей особистості. Суб'єктивне, психологічне та соціальне благополуччя як результуючі наслідки наявності у людини позитивних цінностей та відповідних особистісних властивостей.

2. Пропедевтика психічних хвороб

Вступ до пропедевтики психічних хвороб. Пропедевтика психічних хвороб як наука. Місце пропедевтики психічних хвороб у системі наук. Методологічні засади пропедевтики психічних хвороб в психіатрії.

Поняття норми та патології у пропедевтиці психічних хвороб. Поняття психічної норми та патології. Психічна хвороба та психічне здоров'я. Критерії психічного здоров'я.

Методологія діагностичного процесу у пропедевтиці психічних хвороб. Принципи проведення психіатричної бесіди. Історія хвороби. Психіатричний анамнез.

Психопатологія Розлади відчуття, сприйняття, пам'яті, мислення, уваги, емоційно-вольової сфери, потягів.

Розлади особистості. Етіологія. Теорії патогенезу. Розлади особистості різних типів. Психотерапія, психокорекція, психопрофілактика та психологічна реабілітація у клініці психогенних розладів.

3. Психологічна допомога у надзвичайних ситуаціях

Надзвичайна ситуація та її психологічні наслідки. Поняття надзвичайної ситуації. Класифікація надзвичайних ситуацій. Дослідження реакцій на надзвичайну ситуацію. Гострі та відтерміновані реакції на надзвичайну ситуацію. Динаміка психологічних реакцій у потерпілих від надзвичайних ситуацій.

Індивідуальні особливості переживання стресових реакцій. Діагностичні критерії та епідеміологія гострих та відтермінованих стресових реакцій. Теоретичні моделі посттравматичних стресових розладів. Особливості та динаміка психічних процесів та поведінки при переживанні стресових реакцій. Психодіагностика стресових реакцій у потерпілих від надзвичайної ситуації. Психологічні проблеми психолога при роботі з потерпілими від надзвичайних ситуацій. Вторинні посттравматичні стресові розлади психолога та їх профілактика.

Поведінка людини в екстремальних ситуаціях. Фактори, які впливають на психіку людини у життєво небезпечних ситуаціях. Етапи психічної адаптації та дезадаптації в екстремальних умовах. Вплив екстремальних умов на психофізіологію

людини. Психогенні реакції та розлади. Особливості прояву паніки у небезпечних ситуаціях.

Психологічна підготовка та психотехніка захисту людини у життєво небезпечних ситуаціях. Основи психофізіологічної та психологічної регуляції власного організму. Віктимність та її наслідки. Шляхи подолання страху у складних ситуаціях. Методи розвитку стресостійкості до надзвичайних ситуацій.

Екстрена психологічна допомога та кризова інтервенція в епіцентрі надзвичайної ситуації. Особливості, правила та принципи діяльності психолога в епіцентрі надзвичайної ситуації. Індивідуальна психологічна допомога у випадку гострих стресових реакцій. Методи групової роботи з потерпілими від надзвичайної ситуації.

Психологічна допомога у кризових життєвих ситуаціях (смерть близької людини, суїцид, насильство тощо). Особливості психологічної роботи з дорослими та дітьми у життєво складних ситуаціях. Смерть близької людини як кризова ситуація. Особливості надання допомоги жертвам насильства. Суїцидальні прояви у осіб, які пережили кризові ситуації.

Тероризм і агресія (психологічна допомога) Поняття тероризму, його класифікація, види терактів. Особливості роботи психолога як переговорника під час антитерористичної операції. Надання психологічної допомоги особам, які постраждали від терористичного акту.

Залежна (аддиктивна) поведінка – як деструктивна поведінка особистості в кризі. Поняття аддиктивної поведінки. Види аддиктивної поведінки. Наркоманія, алкоголізм. Критерії диференційованої діагностики зловживання і залежності. Особливості надання допомоги особам, які є нарко- та алкогольно залежні.

Методи психокорекційної роботи з потерпілими надзвичайних ситуацій. Особливості надання психологічної допомоги при посттравматичних стресових розладах. Когнітивно-біхевіоральний підхід у роботі із стресовими реакціями. Психодинамічний підхід в роботі із стресовими реакціями. Гештальт-психотерапія в роботі із стресовими реакціями. Тілесно-орієнтовані вправи та арт-техніки в роботі із стресовими реакціями. Методи саморегуляції психологічного стану особистості, їх різновиди та особливості застосування. Особливості, правила та принципи діяльності психолога в епіцентрі надзвичайної ситуації. Індивідуальна психологічна допомога у випадку гострих стресових реакцій. Методи групової роботи з потерпілими у надзвичайній ситуації.

4. Етнопсихологія

Предмет і методи етнопсихології як науки. Поняття про етнопсихологію як науку. Об'єкт та предмет дослідження. Функції етнопсихології. Зв'язок етнопсихології з іншими науками. Етнопсихологічне дослідження. Поняття “методологія”, “метод”, “методика”. Методи дослідження в етнопсихології. Принципи дослідження в етнопсихології. Основні поняття етнопсихології.

Поняття етносу та нації. Поняття етносу. Форми існування етносу. Типи етносу (історично-стадіальна типологія). Ознаки етносу. Види етносу. Походження етносу. Способи існування етносу. Види етнічних контактів. Пасіонарність. Маргінальність. Поняття нації. Ознаки нації. Національна свідомість та самосвідомість. Національні почуття та психологічні основи нації.

Етнопсихологічні особливості діяльності та спілкування. Поняття характеру та національного характеру. Властивості національного характеру. Чинники становлення національного характеру. Риси національного характеру. Комунікативний, інтерактивний та перцептивний аспекти спілкування. Особливості етнічного спілкування. Національний темперамент. Поняття ментальності. Етнічні (національні) символи. Етнічні стереотипи та установки. Етнічний конфлікт. Причини виникнення етнічного конфлікту. Психологічні чинники етнічних конфліктів. Види етнічних конфліктів. Шляхи розв'язання етнічних конфліктів. Сигнали виникнення конфлікту.

Механізми розв'язання конфлікту. Способи регулювання конфлікту за К. Томасом. Психологічні типи поведінки особистості в конфлікті. Моделі поведінки в конфлікті за Р. Мертоном.

ІІІ. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

До навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні проблеми психології».

Основна:

1. Носенко Е.Л., Аршава І.Ф. Сучасні напрями зарубіжної психології: психологія особистості. Підручник. Д.: Вид-во ДНУ, 2018. 306 с.
2. Носенко, Е.Л., Донець, О.І. Глосарій основних понять курсу «Теоретико-методологічні проблеми психології». Дніпро: Ліра, 2021. 28 с.
3. Сватенкова Т. І., Тимошенко О. А. Методологічні та теоретичні проблеми психології: навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 143 с.
4. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 206 с
5. The Cambridge Handbook of the Intellectual History of Psychology. (2019) / Ed.by R. Sternberg & W. Pickren. Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 534 p.

Додаткова:

1. Історія психології: від античності до початку ХХ століття : навч. посібник / Авт-уклад. О. П. Коханова, 2016. НВП «Інтерсервіс». 235 с
2. Четверик-Бурчак А.Г., Носенко Е.Л. Емоційний інтелект як чинник досягнення життєвого успіху. К.: Вид-во «Освіта України», 2016. 182 с.
3. Носенко Е.Л. , Аршава І.Ф. Роль різних форм прояву інтелекту у зумовленні якості життя особистості: Монографія. Д.: Свідлер, 2019. 72с.
4. Психологічні ресурси адаптаційного потенціалу особистості: кол. моногр. нау за наук. ред. проф. І.Ф. Аршави. Дніпро, 2020. Вид- во «Свідлер А.Л.». 180 с.

До навчальної дисципліни «Пропедевтика психічних хвороб».

Основна:

1. Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С. Основи психологічних знань про психічні розлади для військового психолога. Методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2018. 310 с.
2. Основи психіатрії: методичні рекомендації для студентів напряму підготовки 6.030102 Психологія. / Л. Я. Барінова. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 56 с.
3. Пропедевтика психіатрії з основами загальної психології, патопсихології та психопатології. Навчальний посібник /Римша С.В., Раціборинська-Полякова Н.В, Вид-во «Магнолія», 2020. 520 с.
4. Психіатрія та наркологія: навчально-методичний посібник / А.М. Скрипніков, Л.В. Животовська, Л.А. Боднар, Г.Т. Сонник. 2-е видання. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. 224 с.
5. Психогенні психічні розлади: навчально-методичний посібник / Л.О. Герасименко, А.М. Скрипніков, Р.І. Ісаков. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. 208 с.

Додаткова:

1. Психіатрія і наркологія: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / Г.Т. Сонник, О.К. Напрєенко, А.М. Скрипніков та ін.; за ред. О.К. Напрєєнка. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2017. 424 с.

2. Скрипніков А.М., Кидонь П.В. Етіологія та патогенез шизофренії: сучасний стан вивчення проблеми. Полтава: АСМІ, 2019. 51 с.
3. ([ICD-11 Reference Guide](#)МКХ-11).

До навчальної дисципліни «Психологічна допомога у надзвичайних ситуаціях».

Основна:

1. Психологія екстремальних та кризових ситуацій: навч.-метод. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю 053 «Психологія» / Романовський О. Г., Черкашин А. І., Грень Л.М. та ін. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2022.
2. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. / Загальна ред.: Н. Пророк. Київ, 2018. 208 с.
3. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 2. / Загальна ред.: Л. Царенко. Київ, 2018. 240 с.
4. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 3. Київ, 2018. 236 с.
5. Психологічна допомога дитині у психотравмуючій ситуації. Методичний посібник / Уклад.: Г.Б.Растроста. Суми. НВВ КЗ СОІППО: 2018. 64с.
6. Протоколи надання першої психологічної допомоги військовослужбовцям Національної гвардії України в екстремальних умовах діяльності [Текст]: посібник / О.С. Колесніченко, Я.В. Мацегора, І.І. Приходько / За заг. ред. проф. І.І. Приходька. – Х.: НА НГУ, 2018. 40 с.
7. Панок В. Г. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультування навч. посібник / В. Г. Панок, Я. В. Чаплак, Я. Ф. Андрєєва / за заг. ред. В.Г. Панка, І.М. Зварича. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 384 с.

Додаткова:

8. Психологія надзвичайних ситуацій: навчально-методичні матеріали до практичних занять / укладач: Г. Є. Улунова. Суми: Сумський державний університет, 2019. 42 с.
9. Ващенко І., Ананова І. Особистість і життєві ситуації у концептуальному просторі психологічної науки // Проблеми сучасної психології. 2019. Вип.46.
10. Лозінська Н. Психотравма як наслідок травматичного стресу в різних напрямках сучасної психології. Вісник Національного Університету Оборони України. 2019. № 50 (2). С. 65–73. doi: 10.33099/2617- 6858-2018-50-2-65-73.
11. Yastochkina I. Personal anxiety as socio-psychological problem. Lviv University Herald. 2020. No. 6. P. 165–170. doi: 10.30970/2522-1876-2020-6-24.
12. Aleksandrovsky U. A. Disasters and Mental Health. Disasters and Mental Health. 2020. P. 1–144. doi: 10.33029/9704- 5917-1-kat-2020-1-144.
13. Evdokimova E. V. Psychological Support For The Middle Age In A Crisis Condition. PSYRGGU. 2019. Vol. 64. doi: 10.15405/epsbs.2019.07.20.
14. Про затвердження Плану реагування на надзвичайні ситуації державного рівня. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 223. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223-2018-%D0%BF/print>
15. Психологічна допомога постраждалим в наслідок кризових травматичних подій: методичний посібник/ за ред З.Г. Кісарчук. К.: ТОВ Вид-во “Логос”, 2018. 207с.
16. Психологічна допомога військовим: навчальний посібник. К., 2018, 207 с.
17. Психологія болю /за ред.Романишина А. К.: Вид-во Астролябія, 2022. 336 с.
18. Левенець О.А. Принципи розвитку психологічної стійкості працівників ОВС при виконання професійної діяльності у ризиконебезпечних ситуаціях. Юридична психологія та педагогіка. 2018, №1.с 135-145.
19. Особистість в екстремальних умовах: матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції (17 травня 2019 р., м. Львів). Львів, 2019. 140 с.

До навчальної дисципліни «Етнопсихологія».

Основна:

1. Крюкова М. А., Форманюк Ю. В. Етнопсихологія: навчально-методичний посібник (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістра факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА»). – Одеса : Фенікс, 2020. – 106 с.
2. Павленко В. М. Етнопсихологія : підручник. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. – 448 с.
3. Пірен М.І. Етнопсихологія: підручник. Рек. МОН. Київ: Університет «Україна», 2011. –526 с.
4. Цюняк О.П. Етнопсихологія: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2020. - 76 с.
5. Савицька О.В., Співак О.В. Етнопсихологія: навч. посібник. Рек. МОН. К.: Каравела, 2011. -264 с.

Додаткова:

1. Аза, Л. 2010. Етнічні субкультури: механізми відтворення. Субкультурна варіативність українського соціуму. К.: ІС НАНУ. С. 127- 145.
2. Богучарова, О. І., Ткаченко, Н.В. Посібник до вивчення дисципліни «Психологія конфлікту» [Текст] / О. І. Богучарова, Н. В. Ткаченко. – Д.: РВВ ДНУ, 2018. – 48 с.
3. Зарицька В. В. Психологія конфлікту: навчальний посібник для студентів спеціальності 053 — Психологія / В. В. Зарицька. -Запоріжжя: Видавничий дім “Гельветика”, 2019. – 380 с
4. Кириченко Т. В. Етнопсихологія: навч.-метод. посібник – ПереяславХмельницький : Видавництво С К В, 2017. – 261 с.
5. Львовичкіна А. М. Етнопсихологія : навчальний посібник. – К. : МАУП, 2002. – 144 с.
6. Махній М. М. Етнічна психологія : навчальний посібник. – К. : Видавничий дім «Слово», 2016. – 272 с.

IV. СТАНДАРТНА СТРУКТУРА БІЛЕТУ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Кожний білет атестаційного екзамену містить 50 тестових завдань, зміст яких стає відомим лише при отриманні варіанту випробування. Всі питання складені у формі обрання однієї вірної відповіді з чотирьох запропонованих, проти якої студент має зробити відповідну позначку. Оцінка за відповідь на кожне питання білету атестаційного екзамену може набувати одного з двох значень:

максимального значення 2,0 балів у випадку вірної відповіді,
мінімального значення 0 балів у випадку невірної відповіді.

№ з/п	Форма завдання	Максимальна кількість балів, яку можна отримати за одне завдання	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за весь іспит
1	Питання на обрання вірної	2,0	50 x 2,0 = 100

	Відповіді		
--	-----------	--	--

- за навчальними дисциплінами

№ з/п	Дисципліна	Кількість блоків	Кількість завдань у кожному блоці	Всього завдань з дисципліни
1	Теоретико-методологічні проблеми психології.	4	25	100
2	Пропедевтика психічних хвороб	4	25	100
3	Психологічна допомога у надзвичайних ситуаціях	4	25	100
4	Етнопсихологія	4	25	100
	Загальна кількість завдань			400

- СТРУКТУРА БІЛЕТА

Дисципліна	Кількість завдань у варіанті	Кількість балів
Теоретико-методологічні проблеми психології	З першого блоку - 2 завдання, з 2 блоку – 3 завдання, з 3 блоку – 4 завдання, з 4 блоку – 4 завдання	26
Пропедевтика психічних хвороб	З першого блоку - 2 завдання, з 2 блоку – 2 завдання, з 3 блоку – 4 завдання, з 4 блоку – 4 завдання	24
Психологічна допомога у надзвичайних ситуаціях	З першого блоку - 2 завдання, з 2 блоку – 3 завдання, з 3 блоку – 4 завдання, з 4 блоку – 4 завдання	26
Етнопсихологія	З першого блоку - 2 завдання, з 2 блоку – 2 завдання, з 3 блоку – 4 завдання, з 4 блоку – 4 завдання	24
ВСЬОГО	50	100

Шкала відповідності оцінювання

Відмінно\Excellent	90-100
Добре\Good	82-89
	75-81
Задовільно\Satisfactory	64-74
	60-63
Незадовільно\Fail	0-59

